

A.B. AKRAMOV

**XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA
MOLIYAVIY HISOBOT TUZISH:
HISOB VA TAHLIL USULLARINI
TAKOMILLASHTIRISH**

657

A40

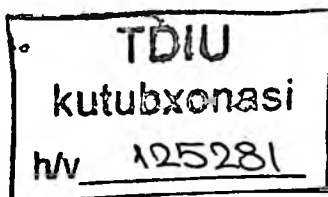
**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM,
FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI

A. B. AKRAMOV

**XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA MOLIYAVIY
HISOBOT TUZISH: HISOB VA TAHLIL USULLARINI
TAKOMILLASHTIRISH**

(Monografiya)

1205

TOSHKENT - 2023

UO'K: 657.1:006.01(575.1)
KBK 65.053
A 58

A.B. Akramov. Xalqaro standartlar asosida moliyaviy hisobot tuzish: hisob va tahlil usullarini takomillashtirish. (Monografiya). – T.: «Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi», 2023, 160 b.

Mazkur monografiyada xalqaro standartlar asosida moliyaviy hisobotni tuzish va uning tahlilini takomillashtirishning dolzarb masalalari tadqiq etilgan.

Tadqiqot ishida moliyaviy hisobot tuzilgan sanadan keyingi hodisalarni reversiv tarzda aks ettirish, xalqaro hisoblash tamoyili asosida moliyaviy hisobot tayyorlash, vertikal balans-netto shakli va konsolidatsiyalashgan hisobotning ishchi transformatsiya jadvalarini tadbqiq etish, moliyaviy hisobotning muhim elementlarining qadrsizlanishi bo'yicha rezerv tashkil qilish, sof aktivlar qiymatiga ta'sir etuvchi omillarni tahlil qilish, xorijiy investitsiyalarni jalb qilishda moliyaviy hisobot axborotlaridan foydalanish masalalari kabi sohalarida chuqur ilmiy izlanishlar olib borilgan.

This monograph explores topical issues of improving the preparation of financial statements and their analysis based on international standards.

Deep scientific research has been carried out in the field of retroactive reflection of events after the date of preparation of financial statements, preparation of financial statements based on the principle of international accounting, implementation of vertical balance-net form and working transformation tables of consolidated statements, provision for impairment of important elements of financial statements, assessment of net assets analysis of hidden factors, issues of using financial reporting information in attracting foreign investments.

В данной монографии исследованы актуальные вопросы подготовки финансовой отчетности и совершенствования ее анализа на основе международных стандартов.

В исследовательской работе проведены глубокие научные исследования в области реверсивного отражения событий после даты составления финансового отчета, составления финансового отчета на основе принципа международного расчета, реализации «вертикального баланса- чистая» форма, внедрение рабочих таблиц преобразования сводного отчета, амортизация важных элементов финансового отчета. организация резервов, анализ факторов, влияющих на стоимость чистых активов, использование информации финансовой отчетности при привлечении иностранных инвестиций.

UO'K: 657.1:006.01(575.1)
KBK 65.053

Taqrizchilar:

N.SH. Xajimuratov – (TDIU) i.f.d., prof.;

A.I. Alikulov – (SamVMI) i.f.d., prof.;

I.N. Qo'ziyev – (TMI) i.f.d., prof.

M. P. Eshov – Toshkent davlat iqtisodiyot universitetining akademik faoliyat bo'yicha prorektori, iqtisodiyot fanlari doktori, professori tahriri ostida.

Monografiya Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Kengashining 2023-yil 4-iyuldagi 11-son qaroriga muvofiq nashr qilindi.

ISBN 978-9910-01-014-8

© Akramov A.B., 2023;
© «Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi», 2023.

KIRISH

Jahonda kechayotgan globallashuv jarayonlarining kuchayishi va xalqaro moliya bozorlariga integratsiyalashuvning chuqurlashuvi salohiyatli investor va mulkdorlarni ishonchli hamda shaffof axborotlar bilan ta'minlashda xalqaro standartlarga muvofiq moliyaviy hisobot tuzish va tahlil qilishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Xalqaro standartlar asosida moliyaviy hisobot tuzish "Jahonning 109 mamlakatida, shu jumladan, 81 – listing va 28 – nolistig kompaniyalariga ruxsat berilgan yoki majburiy hisoblanadi. Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlaridan foydalanish talab qilinadigan yoki foydalanishga ruxsat berilgan davlatlar, moliya institutlari va listing kompaniyalari salmog'i 2020-yil butun dunyo yalpi ichki mahsulotining 51 foizni"¹ tashkil etgan. Dunyo mamlakatlarining ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy taraqqiyoti darajasi, buxgalteriya hisobi tizimlari, moliyaviy hisobot tuzish maqsadi, taqdim etish va interpretatsiya qilish tamoyillarining turlicha ekanligi hisobotlarni taqqoslash zaruratini keltirib chiqarmoqda.

Jahonda moliyaviy hisobotning konseptual asoslarini yoritib berish va uslubiy asoslarini xalqaro standartlarga transformatsiya qilishga yo'naltirilgan ilmiy izlanishlarga alohida e'tibor qaratilmoqda. Moliyaviy hisobot tuzilgan sanadan keyingi hodisalarni reversiv tarzda aks ettirish, xalqaro hisoblash tamoyili asosida moliyaviy hisobot tayyorlash, vertikal balans-netto shakli va konsolidatsiyalashgan hisobotning ishchi transformatsiya jadvallarini tatbiq etish, moliyaviy hisobotning muhim elementlarining qadrsizlanishi bo'yicha rezerv tashkil qilish, sof aktivlar

¹ Who uses IFRS Accounting Standards? www.ifrs.org